SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:401

av Olle Olson (M)

Stärkt yrkesutbildning genom fler praktikplatser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det kan bli enklare, särskilt för små företag, att ta emot elever för arbetsplatsförlagt lärande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av reglerna för minderårigas arbetsmiljö vid arbetsplatsförlagt lärande i syfte att göra dem tydligare och enklare att tillämpa, utan att elevernas säkerhet eftersätts, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetsplatsförlagt lärande är en central del av yrkesutbildningen. På gymnasieskolans yrkesprogram ska eleverna tillbringa minst 15 veckor på en arbetsplats, och inom den gymnasiala lärlingsutbildningen ska mer än hälften av utbildningen genomföras som arbetsplatsförlagt lärande. Det är på arbetsplatserna som eleverna får omsätta sina kunskaper i praktiken, utveckla sin yrkesskicklighet och knyta kontakter med framtida arbetsgivare. För många företag är det också en viktig möjlighet att rekrytera framtidens medarbetare.

Samtidigt är bristen på platser för arbetsplatsförlagt lärande ett betydande hinder för yrkesutbildningens utveckling. Många skolor har svårt att hitta tillräckligt många platser, och en stor del av ansvaret bärs av ett begränsat antal företag. En undersökning från Sydsvenska Industri- och Handelskammaren visar exempelvis att en handfull företag stod för en fjärdedel av alla platser inom det industritekniska programmet i nordvästra Skåne (Sydsvenska Handelskammaren 2024). Det visar att fler företag behöver ges bättre förutsättningar att bidra till yrkesutbildningen.

För mindre företag kan det vara förenat med betydande administration att ta emot en elev. Avtal, dokumentation, handledning och särskilda arbetsmiljöregler för minderåriga ställer krav på såväl tid som kunskap. Reglerna fyller en viktig funktion, inte minst för att säkerställa elevernas trygghet och säkerhet. Samtidigt riskerar ett svåröverskådligt regelverk och omfattande administration att avskräcka företag som annars skulle kunna erbjuda värdefulla praktikplatser.

Regeringen har tagit viktiga steg för att stärka yrkesutbildningen, bland annat genom beslut om att införa yrkesprov och utökade möjligheter att bedriva undervisning på entreprenad. Nästa steg bör vara att underlätta för fler företag att ta emot elever inom ramen för det arbetsplatsförlagda lärandet.

Det bör därför övervägas hur de administrativa kraven kan förenklas, exempelvis genom mer enhetliga avtal, tydliga kontaktvägar mellan skolor och företag samt lättillgänglig information om gällande regler. Även tillämpningen av arbetsmiljöreglerna för minderåriga vid arbetsplatsförlagt lärande bör ses över, i syfte att identifiera möjliga förenklingar utan att göra avkall på elevernas säkerhet.

Fler företag ska kunna bidra till att utbilda framtidens yrkesarbetare. Det stärker yrkesutbildningens kvalitet, underlättar företagens kompetensförsörjning och ger fler unga en väg in på arbetsmarknaden.

Olle Olson (M)